

להבין את זה, לעשות את זה

מאת זן מאסטר וו בונג

לא מזמן חבר שלי, בזמן שהעביר שיחת דהרמה, הזכיר לי דמות מעניינת בהיסטוריה של הזן. הזן מאסטר הזה היה ידוע לא רק בזכות הלימוד הברור והפשוט שהוא העביר, אלא אולי יותר בזכות אורח חייו הלא שגרתי. הוא היה מוכר בשם "נזיר קן הציפור", והוא חי בתוך עץ. מתוך כך, היה תלוי לחלוטין בתלמידיו לצרכים הבסיסיים של החיים. פעם אחת, תלמיד בודהיסטי מדופלם ממחוז שכן בא לבקר אותו. התלמיד היה נזיר בן 80 והיה מלומד היטב בכל הכתבים העיקריים והפרשנויות, והיה סקרן לפגוש מישהו, אשר על אף שלא היה כל כך מלומד, היה יותר מפורסם ממנו. התלמיד ביקש ללמוד מהזן מאסטר את תורתו. "נזיר קן הציפור" השיב: "הימנע מעשיית כל רע; עשה טוב." התלמיד ציין במידה של לעג שאפילו ילד בן ארבע יכול להבין תורה כל כך פשוטה... לזה השיב הזן מאסטר שלמרות שזה נכון שילד בן ארבע יכול להבין את זה, אפילו איש בן 80 לא יכול לעשות את זה.

הלימוד של הזן הוא פשוט, ומאד מאד ברור. דרך אחת להציג אותו זה "הימנע מעשיית רע; עשה טוב." למרבה הצער, רק להבין עיקרון זה, או אפילו להאמין ולקבל השראה ממנו, לא יעזור לנו לבצע את זה במאמץ היומיומי שלנו. התרגול הוא הכרחי. המלחמה במפרץ הפרסי היא דוגמה טובה לזה. בראיונות ששודרו בטלביזיה לפני המלחמה, נשיא ארה"ב ונשיא עירק שניהם ביטאו תיעוב ממלחמה ורצון לתמוך בשלום. כך היה גם בראיונות של אנשים ברחוב, שביטאו את התקווה שהקונפליקט הזה יימנע. אבל, האמריקנים והעירקים ראו את המחלוקת באופן שונה לחלוטין. כל זמן שאנו מחזיקים בדיעות שלנו, וברעיונות שלנו, אנחנו נמשיך להיתקל בדיכוטומיה שבין הדיעות שלנו והמעשים שלנו. כשמוותרים על "אני" ו"שלי", יכולים להופיע ה"דיעה הנכונה" וה"רעיון הנכון". זה אומר "הרעיון של הבודהיסטוה", כלומר רעיון שמשרת את כל הבריות, לא רק בשבילי ובשביל המשפחה שלי, המדינה שלי, אפילו לא רק בשביל כל האנשים; בשביל החיות, בשביל העצים, המים, האויר, בשביל כל העולם הזה. זה גם אומר שבלי "אני" ו"שלי" אין הפרדה, אין קיר בין ההבנה שלנו ובין העשייה שלנו. הויתור על "אני" ו"שלי" מחזיר אותנו לנושא של התרגול. כמו בכל מאמץ שאנו משקיעים אנחנו מחפשים מידה של שלמות, התרגול הוא הכרחי. זה לא מספיק להבין שהמצב האנוכי שתואר לעיל הוא מצבנו הטבעי, התורשה הטבעית שלנו. זה לא מספיק להבין שכל אדם הוא מואר באופן טבעי, הוא "בודהה". דרוש כאן שלב סופי והכרחי ביותר. אנחנו חייבים להפוך את ההבנה הזו לשלנו באופן מוחלט, מה שאומר שאנחנו חייבים לחוות את זה! זו הסיבה שמרכזי זן, ריטריטים, ומורים לזן הינם חשובים. זו הסיבה שתרגול פורמלי כל יום חשוב בנוסף לתרגול הלא פורמלי היומיומי בו אנו נתקלים. הצורך לעודד תרגול הוא הסיבה היחידה שמאמרים ושיחות דהרמה כמו זאת חשובים. לבסוף, האם כל זה נשמע הגיוני? אם כן, עשו זאת. צרו לכם לוח זמנים יומי. עשו את המאמץ לתרגל באופן קבוע יחד עם חברי סגנה נוספים. באופן קבוע הצטרפו לריטריט מרוכז. עשו את המאמץ להיות בשיחת דהרמה. כל הפעילויות האלו יעזרו לכם בתרגול שלכם, וההשתפות שלכם והאנרגיה שלכם יעזרו למשתתפים אחרים. להבין את זה, לעשות את זה מאת זן מאסטר וו בונג לא מזמן חבר שלי, בזמן שהעביר שיחת דהרמה, הזכיר לי דמות מעניינת בהיסטוריה של הזן. הזן מאסטר הזה היה ידוע לא רק בזכות הלימוד הברור והפשוט שהוא העביר, אלא אולי יותר בזכות אורח חייו הלא שגרתי. הוא היה מוכר בשם "נזיר קן הציפור", והוא חי בתוך עץ. מתוך כך, היה תלוי לחלוטין בתלמידיו לצרכים הבסיסיים של החיים. פעם אחת, תלמיד בודהיסטי מדופלם ממחוז שכן בא לבקר אותו. התלמיד היה נזיר בן 80 והיה מלומד היטב בכל הכתבים העיקריים והפרשנויות, והיה סקרן לפגוש מישהו, אשר על אף שלא היה כל כך מלומד, היה יותר מפורסם ממנו. התלמיד ביקש ללמוד מהזן מאסטר את תורתו. "נזיר קן הציפור" השיב: "הימנע מעשיית כל רע; עשה טוב." התלמיד ציין במידה של לעג שאפילו ילד בן ארבע יכול להבין תורה כל כך פשוטה... לזה השיב הזן מאסטר שלמרות שזה נכון שילד בן ארבע יכול להבין את זה, אפילו איש בן 80 לא יכול לעשות את זה. הלימוד של הזן הוא פשוט, ומאד מאד ברור. דרך אחת להציג אותו זה "הימנע מעשיית רע; עשה טוב." למרבה הצער, רק להבין

עיקרון זה, או אפילו להאמין ולקבל השראה ממנו, לא יעזור לנו לבצע את זה במאמץ היומיומי שלנו. התרגול הוא הכרחי. המלחמה במפרץ הפרסי היא דוגמה טובה לזה. בראיונות ששודרו בטלביזיה לפני המלחמה, נשיא ארה"ב ונשיא עירק שניהם ביטאו תיעוב ממלחמה ורצון לתמוך בשלום. כך היה גם בראיונות של אנשים ברחוב, שביטאו את התקווה שהקונפליקט הזה יימנע. אבל, האמריקנים והעירקים ראו את המחלוקת באופן שונה לחלוטין. כל זמן שאנו מחזיקים בדיעות שלנו, וברעיונות שלנו, אנחנו נמשיך להיתקל בדיכטומיה שבין הדיעות שלנו והמעשים שלנו. כשמוותרים על "אני" ו"שלי", יכולים להופיע ה"דיעה הנכונה" וה"רעיון הנכון". זה אומר "הרעיון של הבודהיסטוה", כלומר רעיון שמשרת את כל הבריות, לא רק בשבילי ובשביל המשפחה שלי, המדינה שלי, אפילו לא רק בשביל כל האנשים; בשביל החיות, בשביל העצים, המים, האויר, בשביל כל העולם הזה. זה גם אומר שבלי "אני" ו"שלי" אין הפרדה, אין קיר בין ההבנה שלנו ובין העשייה שלנו. היתור על "אני" ו"שלי" מחזיר אותנו לנושא של התרגול. כמו בכל מאמץ שאנו משקיעים אנחנו מחפשים מידה של שלמות, התרגול הוא הכרחי. זה לא מספיק להבין שהמצב האנוכי שתואר לעיל הוא מצבנו הטבעי, התורשה הטבעית שלנו. זה לא מספיק להבין שכל אדם הוא מואר באופן טבעי, הוא "בודהה". דרוש כאן שלב סופי והכרחי ביותר. אנחנו חייבים להפוך את ההבנה הזו לשלנו באופן מוחלט, מה שאומר שאנחנו חייבים לחוות את 'זה'. זו הסיבה שמרכזי זן, ריטריטים, ומורים לזן הינם חשובים. זו הסיבה שתרגול פורמלי כל יום חשוב בנוסף לתרגול הלא פורמלי היומיומי בו אנו נתקלים. הצורך לעודד תרגול הוא הסיבה היחידה שמאמרים ושיחות דהרמה כמו זאת חשובים.

לבסוף, האם כל זה נשמע הגיוני? אם כן, עשו זאת.

צרו לכם לוח זמנים יומי. עשו את המאמץ לתרגל באופן קבוע יחד עם חברי סנגה נוספים. באופן קבוע הצטרפו לריטריט מרוכז. עשו את המאמץ להיות בשיחת דהרמה. כל הפעילויות האלו יעזרו לכם בתרגול שלכם, וההשתפות שלכם והאנרגיה שלכם יעזרו למשתתפים אחרים.

– Translated by Neta Sadot

This article copyright © 2009 Kwan Um School of Zen